REFERAT Økonomiudvalget - 2022-2025 d. 03-10-2024

Mødedato	Torsdag d. 03. oktober 2024 kl. 17:00
Mødested	Mødelokale 2, Allerslev
Mødedeltagere	Grethe Nørtoft Saabye, Tina Mandrup, Flemming Damgaard Larsen, Mikael Ralf Larsen, Ole Blickfeldt, Rikke Zwisler Grøndal, Carsten Rasmussen

Indholdsfortegnelse

ØU - Godkendelse af dagsorden..... 3
ØU - Budget 2025-2028 - 2. behandling..... 4
ØU - Godkendelse af referat..... 8

Punkt 1: ØU - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Dagsorden godkendt.

Økonomiudvalget har efter udsendt dagsorden modtaget ændringsforslag til budget 2025-2028 fremsendt af Klaus Kristiansen (I).

Udvalget besluttede at lade forslaget indgå i Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet for 2025 – 2028.

Punkt 2: ØU - Budget 2025-2028 - 2. behandling

24-006636

Beslutning

Ad 1:
Anbefales.

Ad 2:
Anbefales.

Ad 3:
Socialdemokratiets ændringsforslag iht. bilag 8:

For stemte: Carsten Rasmussen (A), Rikke Zwisler Grøndal (A) – i alt 2

Imod stemte: Tina Mandrup (V), Flemming Damgaard Larsen (V), Mikael Ralf Baade Larsen (F), Grethe Nørtoft Saabye (C) og Ole Blickfeldt (Æ) – i alt 5

Socialdemokratiets ændringsforslag anbefales ikke.

Borgmesterens indstilling:
De fremlagte politiske ændringsforslag (bilag 1) anbefales indarbejdet i budgetforslaget for 2025 – 2028.

Ad 4:
Anbefales.

Ad 5:
Anbefales.

Ad 6:
Anbefales.

Resumé

Kommunalbestyrelsen 1. behandlede den 9. september 2024 Økonomiudvalgets budgetforslag 2025-2028. Budgetforslaget har været i høring i perioden 10. september 2024 til den 24. september 2024.

Indkomne høringssvar til budget 2025-2028 fremgår af Lejre Kommunes hjemmeside, og er desuden lagt i FirstAgenda. Høringssvar indgår således ikke i denne dagsorden.
Vedhæftet sagen er en række bilag, der uddyber indhold og forudsætninger i budget 2024-2027.

2. behandling af budgettet er også vedtagelsen af budget 2025-2028. I den forbindelse skal skatteprocent og grundskyldspromille besluttes, der skal vælges mellem statsgaranteret udskrivningsgrundlag og selvbudgettering samt en række andre formaliteter.

I budgetforslaget til Kommunalbestyrelsens 2. behandling er de ønsker til ændringerne, som partierne bag den to årige budgetaftale for 2024-2027 har indarbejdet. I forhold til grundlaget ved 1. behandlingen er der yderligere indarbejdet forhøjelse af Ældrerådets budget og en fremrykning af opgraderingen af demenskoordinatorfunktionen fra 2026 til 2025.

Indstilling

Borgmesteren indstiller:

1. at følgende forudsætninger for budget 2025 godkendes:
    1. Udskrivningsprocenten fastsættes uændret til 25,31 procent,
    2. Grundskyldspromillen for grundskatter fastsættes til 9,6 promille jf. udmeldt loft for grundskyldspromille og 7,2 promille for produktionsjord,

2. at selvbudgettering vælges som grundlag for beregning af skatteprovenu og tilskud og udligning,
3. at Økonomiudvalget beslutter, om fremlagte politiske ændringsforslag skal indarbejdes i budgetforslag 2025-2028,
4. at bevillingsoversigt med angivelse af overførselsadgang/uden overførselsadgang godkendes, jf. bilag 4,
5. at takster for 2025 fastsættes på baggrund af det endeligt vedtagne budget, og trepartsaftale fremlægges til godkendelse i november,
6. at der gives en bemyndigelse til, at administrationen kan flytte budget mellem bevillinger indenfor de rammer, som er beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen 1. behandlede den 9. september 2024 budgetforslaget for 2025-2028.

Borgmesteren fremlagde et forslag til budget 2025-2028, som Kommunalbestyrelsen den 9. september 2024 besluttede skulle være deres budgetforslag.

Budgetforslaget til anden behandling bygger på den toårige aftale om flerårsbudget 2024-2027, som blev indgået sidste år af Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Danmarksdemokraterne. Denne aftale har skabt et solidt grundlag for en sund økonomi i Lejre Kommune, samtidig med at der er foretaget massive investeringer i vores fælles fremtid.

Den sunde økonomi har skabt et økonomisk råderum, som har gjort det muligt at prioritere en række vigtige indsatser. Her har flertallet bag budgettet valgt at styrke arbejdet med vandmiljø og miljøtilsyn, prioriteret ekstra ressourcer til klimavurderinger af politiske sager omkring kommunens egne byggerier og anlægsarbejder. Endvidere øges ressourcerne til udarbejdelse af lokalplaner. I en to-årig periode gives der midler til at arbejde videre med ideerne i Grønt Living Lab samt andre projekter, der kan tiltrække investeringer til projekter. HR-området styrkes mhp. bedre understøttelse af arbejdet, med at tiltrække og tilknytte dygtige medarbejdere. Der afsættes flere midler til sundhedsplejen, som skal medvirke til at forbedre starten på livet for nyfødte og deres familier. De planlagte reduktioner i køreplanen for busrute 223 i aftentimerne gennemføres ikke i 2025, og endelig er der afsat en robusthedspulje i budgettet på ca. 10 mio. kr. årligt. Disse forbedringer af budgettet er med i det budgetforslag, som blev godkendt i kommunalbestyrelsens 1. behandlingsforslag.

Kommunalbestyrelsens budgetforslag her til 2. behandlingen bygger fortsat på flerårsaftalen for 2024-2027 med ovenstående budgetudvidelser, som forligspartierne fremlagde til første behandling i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Derudover har forligspartierne fremlagt et ændringsforslag vedrørende udvidelse af Ældrerådets rammebeløb med 40.000 kr. for at kunne dække både mødeafvikling, konferencer, diæter og transportudgifter samt forslag vedrørende fremrykkelse af ansættelse af tredje demenskoordinator fra budget 2026 til 2025.

Ændringsforslaget er en del af Tillægsaftale til budgetaftale for 2024-27. Tillægsaftalen er bilag 1 til denne sagsfremstilling. Bilaget eftersendes.

I Kommunalbestyrelsens budgetforslag til 2. behandling er der også indarbejdet det ekstra finansieringstilskud på 2,3 mio. kr., som Lejre kommune får med finanslovsaftalen for 2025 samt 7,0 mio. kr. i kompensation for tab på grundskyldsindtægter.

Udgangspunktet i Kommunalbestyrelsens budgetforslag for 2025-2028 er selvbudgettering.

Valget mellem statsgaranti og selvbudgettering er en politisk beslutning. Ved at vælge statsgaranti sikres det, at indtægterne ikke falder under det forventede niveau i 2025. Selvbudgettering giver derimod mulighed for, at indtægterne kan overstige eller falde under det budgetterede. Begge metoder indebærer en risiko for, at kommunen kan miste potentielle indtægter i budgettet for 2025, da det på tidspunktet for budgetlægningen er usikkert, hvilken metode der vil give de højeste indtægter.

Kommunalbestyrelsen skal ved budgetvedtagelsen den 10. oktober 2024 endeligt beslutte at:

1. basere budgettet på kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget og folketallet samt de foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger (selvbudgettering), eller
2. basere budgettet på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og de tilhørende statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb (statsgaranti).

Administrationen har til anden behandling af budgettet for 2025-2028 udarbejdet et notat, der giver et kort overblik over beslutningsgrundlaget for at vælge mellem statsgaranti og selvbudgettering, vedlagt som bilag 7. Prognosen for de samlede indtægter fra skatter, tilskud og udligning i 2025 viser, at der vil være et nettoprovenu på 23,2 mio. kr. ved at vælge selvbudgettering fremfor statsgaranti. Dette provenu fordeler sig med 14,1 mio. kr. i 2025 og en forventet positiv efterregulering på 9,1 mio. kr. i 2028.

Ved valg af statsgaranti er der forudsat et befolkningstal på 29.528 pr. 1. januar 2025. Lejre Kommunes egen befolkningsprognose forventer 29.720 borgere pr. 1. januar 2025. Pr. 1. august 2024 har Lejre Kommune 29.523 borgere, og der mangler således kun 5 borgere i forhold til statsgarantiens forudsætninger.

Prognosen viser, at Lejre Kommunes udskrivningsgrundlag for indkomstskat i 2025 vil være 6.753,6 mio. kr. mod et statsgaranteret udskrivningsgrundlag på 6.693,4 mio. kr., svarende til 60,2 mio. kr. mere end det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Hvis de senere års tendens fortsætter, vil udskrivningsgrundlaget blive endnu højere, men der er også risiko for, at kurven knækker, og at udskrivningsgrundlaget falder i 2025 i Lejre Kommune.

Administrationen har på denne baggrund tilpasset Kommunalbestyrelsens budgetforslag til den nye prognose i forhold til nettoprovenu i 2025 og 2028.

I budgetforslaget for 2025 indgår ligeledes den forudsætning, at alle kommunale skatteprocenter i 2025 fastholdes på et uændret niveau i forhold til 2024. Dette gælder for indkomstskat (25,31 procent), kirkeskat (1,05 procent) og dækningsafgift for private virksomheder (0 promille).

De kommunale grundskyldspromiller er fastsat ved lov, så provenuet fra grundskylden i hver enkelt kommune i 2024 svarer til, hvad grundskylden i 2024 ville udgøre med en stigningsbegrænsning på 2,8 pct. fra 2023 til 2024. For Lejre Kommune er loftet for almindelige ejendomme fastlagt til 9,6 promille og for produktionsjord til 7,2 promille.

Budgetforslaget for 2025-2028 bygger på denne maksimale grundskyldspromille. Budgetforslaget til anden behandling er opsummeret i en hovedoversigt - bilag 2.

En del af budgettet for 2025 er også de takster, som Lejre Kommune opkræver for forskellige ydelser og services. Det foreløbige takstblad er vedlagt som bilag 6. Hvis der bliver godkendt ændringsforslag til budgettet, som vil påvirke taksterne, vil de blive genberegnet og præsenteret til godkendelse i Kommunalbestyrelsen i november 2024, herunder taksten for frit valg i hjemmeplejen, da trepartsmidler ikke endeligt er fordelt i forhold til de enkelte ydelser.

Budgettet i Lejre Kommune er opdelt i forskellige bevillinger, som fremgår af bilag 4. Bevillingerne har enten "overførselsadgang" eller "ikke overførselsadgang" af eventuelt mer-/mindreforbrug ved regnskabsårets afslutning.

Administrationen foreslår, at der i budget 2025 og frem gives der en bemyndigelse til, at administrationen kan foretage følgende justeringer i budgettet på tværs af bevillinger, som samlet set går i 0 (dvs. at budgetterne øges nogle steder og reduceres andre steder uden at påvirke kasseforbruget):

- Justering af budgettet til daginstitutioner og dagpleje på baggrund af børnetal og tildelingsmodel. Her kan budgettet både øges og reduceres. Modposten er altid den centrale konto for tildeling efter børnetal (demografipulje)
- Justering af budgettet til skolerne på baggrund af tildeling af ekstra ressourcer til særlige indsatser. Her kan budgettet kun øges, og modposten er centrale konti på skoleområdet.
- Justering af budgettet til skolerne på baggrund af elev- og klassetal pr. 5. september på baggrund af tildelingsmodellen.
- Justering af budgettet til SFO på baggrund af børnetal og tildelingsmodel. Her kan budgettet både øges og reduceres. Modposten er altid den centrale konto for tildeling efter børnetal (demografipulje)
- Justering af budgettet til hjemmeplejen på baggrund af visiterede/leverede timer og timepriser. Budgettet udmøntes hver måned og kan kun øges. Modposten er visitationens budget til timer i hjemmeplejen.
- Justering af budgettet, hvor det er relevant i organisationen på baggrund af tildeling af eksterne projektmidler til særlige opgaver/indsatser. Selve projektet, indsatserne, indtægterne og udgifterne godkendes politisk i fagudvalget. Det, der kan håndteres administrativt, er den konkrete udmøntning af midler til de enkelte bevillinger indenfor projektets ramme uden forlægges for Kommunalbestyrelsen.
- Justering af budgettet, hvor det er relevant i organisationen som følge af indkøbs-, karens- eller digitaliseringsbesparelser. Hvis der er vedtaget en central besparelsespulje enten på baggrund af forventede indkøbsbesparelser, karens eller digitaliseringsbesparelser skal puljen udmøntes løbende, når besparelserne realiseres. Når der indgås en indkøbsaftale, som sikrer samme vare/ydelse til en billigere pris, eller hvis digitaliseringen af en arbejdsgang medfører en besparelse i medarbejdertimer, så kan gevinsten udmøntes

administrativt, således at budgettet reduceres på den relevante bevilling, og modposten er den centrale besparelsespulje.

De vedlagte budgetbemærkninger vil blive justeret efter budgetvedtagelsen, inden de offentliggøres.

Bilag 1 Tillægsaftale til budgetaftale for 2024-27 eftersendes.

Udtalelser

Budgetforslaget har været i høring i perioden 10. september 2024 til den 24. september 2024.

Indkomne høringssvar til budget 2025-2028 fremgår af Lejre Kommunes hjemmeside, og er desuden lagt i FirstAgenda. Høringssvar indgår således ikke i denne dagsorden.

Bilag

Bilag 1 -Tillæg til aftale om flerårsbudget 2024-27 – Investering i vores fælles fremtid

Bilag 2 -Hovedoversigt budget 2025-2028

Bilag 3 -Anlægsoversigt budget 2025-2028

Bilag 4 -Bevillingsoversigt 2025-2028

Bilag 5 -Budgetbemærkninger 2025-2028

Bilag 6 -Takstkatalog 2025-2028

Bilag 7 -Statsgaranti eller selvbudgettering

Bilag 8 -Socialdemokratiets forslag til budget 2025- 2028

Punkt 3: ØU - Godkendelse af referat

Beslutning

Godkendt